

Voimauttava hevostoiminta

Ajatuksia voimavarakeskeisestä
ryhmänohjaamisesta
hevosavusteisessa
toiminnassa

Riitta Silkko-Vainio
Juha Kilpiä
Piia Järvinen
Milla Keränen
Sanna Mönkkönen

MinD

- voimauttava hevostoiminta

ajatuksia voimavarakeskeisestä
ryhmänohjaamisesta
hevosavusteisessa toiminnassa

© 2022 Tmi Minteli ja kirjoittajat

Kustantaja BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Piirroksiset Piia Järvinen

Taitto Juha Kilpiä

ISBN 978-952-80-4872-5

Valmistaja BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

Sisällysluettelo

Esipuhe

MinD

M - motivation (motivaatio)

i - interaction (vuorovaikutus)

n - nice atmosphere (mukava ilmapiiri)

D - dialogue (dialogi)

Viitekehys

Sosiaalinen konstruktionismi ja kontekstuaalisuus

Dialogisuus

Ratkaisukeskeisyys, narratiivisuus ja reflektiivisyys

Ohjaajuus

Ryhmä

Hevonen työparina

Voimaantuminen

Hevosen motivoivat elementit

Turvallisuus

Interventiot

Vaikuttavuus

Ihmiskäsitys, maailmankatsomus ja arvot

Ammatillisuus

Esipuhe

Päätimme kirjoittaa näkyväksi, mitä MinD - voimauttava hevostoiminta on, jotta voimme paremmin jakaa yhteisen ymmärryksemme siitä, sekä tutkia ja kehittää sitä.

Tämä on ensimmäinen teos aiheesta. Kirjan kappaleissa lähestytään MinDia aina otsikon mukaisesta tulokulmasta, mutta palmikkomaisesti kaikki kappaleet nivoutuvat toisiinsa. Ajatuksiaan MinDista kirjoittivat ja niitä tiiminä yhdessä työstivät seuraavat henkilöt:

Riitta Silkko-Vainio

MinD-kouluttaja, menetelmän kehittäjä

Sosiaalikasvattaja, kriisityöntekijä, voimavarakeskeinen työnohjaaja

Juha Kilpiä

MinD-kouluttaja

Nuorisotyönohjaaja, seksuaalipedagogi, voimavarakeskeinen työnohjaaja

Piia Järvinen

MinD-ohjaaja

Sosionomi (AMK), toimintaterapeutti (opisk.), luonto-ohjaaja

Sanna Mönkkönen

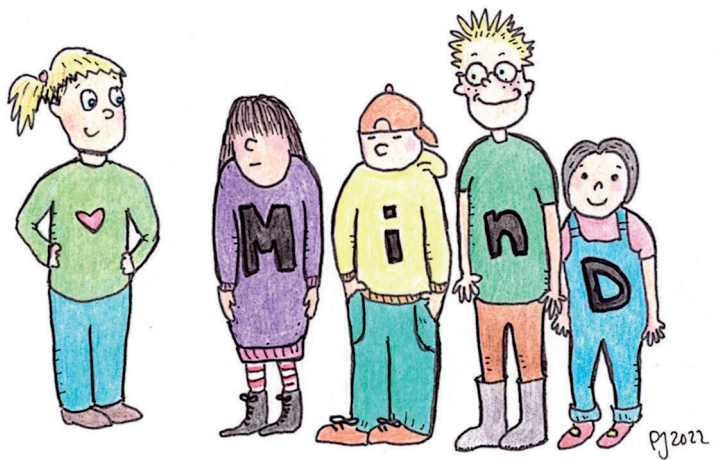
MinD-ohjaaja

Yhteisöpedagogi (AMK), lähihoitaja, montessoriohjaaja

Milla Keränen

MinD-ohjaaja

Sairaanhoitaja (AMK), sosionomi (AMK), sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen
ja johtaminen (YAMK)

MinD

Kirjoittaja Riitta Silkko-Vainio

M - Motivation (motivaatio)

MinD on muutoksen mahdollistava tapa ohjata, ja ilman motivaatiota ei tavoiteltavaa muutosta synny. Näin ollen asiakkaan motivaation herättäminen ja ylläpitäminen ovat oleellinen osa MinD-toimintaa. MinDin yhteydessä puhumme ensisijaisesti sisäisestä ja positiivisesta motivaatiosta. Sisäinen motivaatio tarkoittaa, että ihminen itse haluaa muutosta, eikä pyri muuttumaan jonkun toisen toiveesta. Positiivinen motivaatio käsitetään ihmisen pyrkimyksenä kohti jotain hyvää ja tavoittelemisen arvoista, negatiivinen motivaatio sen sijaan epämiellyttävien asioiden välttelmisenä. Sisäistä motivaatiota lisäävät mm. sopivan kokoiset haasteet, hallinnan tunne, osallisuus ja edistyminen.

Marlene Baum, saksalainen pedagogi, jonka opit ovat vahvasti MinDin pohjana, puhui hevosen motivoivista elementeistä. Baumin mukaan hevonen haastaa ihmistä monella tavalla. Hevonen tarjoaa monipuolisia ja haastavia vuorovaikutusmahdollisuuksia, joissa ihminen kohtaa omat tunteensa, tapansa ja narraationsa. Hevonen edellyttää ihmiseltä johdonmukaista käyttäytymistä ja vahvistaa palautteellaan toivottua toimintaa. Oleellista on ymmärtää, että hevonen ei haasta kamppailemaan kanssaan vaan kutsuu ihmistä kohtaamaan sekä ymmärtämään omaa ajatteluaan ja käytöstään.

i - interaction (vuorovaikutus)

Puhuessamme MinDin yhteydessä vuorovaikutuksesta, puhumme ryhmästä ja sen jäsenistä, vertaistuen merkityksestä, ihmisen ja hevosen väliin rakentuvasta suhteesta sekä ohjaajan roolista prosessissa. Vuorovaikutus pitää sisällään kaiken ryhmässä tapahtuvan verbaalisen ja non-verbaalisen vastavuoroisen viestinnän.

n - nice atmosphere (mukava ilmapiiri)

Muutos edellyttää motivaation lisäksi turvallista ja rentoa olotilaa. Välittävän toimintailmapiirin luomisessa ja ylläpitämisessä vastuu on MinD-ohjaajalla. Välittämisen kokemus muodostuu läsnäolon ja kuulluksi tulemisen kokemuksesta. MinD-kontekstissa oleellista ei ole pelkästään mitä sanot, vaan miten sanot, eikä se, mitä tehdään, vaan miten tehdään. MinD-ohjaajalla tulee olla rohkeus tehdä interventioita ja kyky pysyä yhtäaikaaisesti herkkänä ja vahvana.

D - Dialogue (dialogi)

MinD rakentuu dialogisuudelle, tavoitteelle rakentaa uutta yhteistä ymmärrystä ryhmän jäsenten välillä. MinDin taustateoria, sosiaalinen konstruktionismi, rakentuu useammasta dialogisesta lähestymistavasta, kuten narratiivisuudesta, reflektiivisyydestä ja ratkaisukeskeisyydestä. Dialogisuutta kuvaillaan mm. lausein *“Puhu, niin tiedät, mitä ajattelet”* ja *“Puhu niin, että toiset haluavat kuunnella sinua, ja kuuntele niin, että toiset haluavat puhua sinulle”*.

Tätä kaikkea avataan myöhemmin tässä teoksessa. MinDia lähestytään ammatillisuuden, ohjaajuuden ja voimavarakeskeisen viitekehyksen kautta ja siten, miten ne näyttäytyvät MinD-ohjaajuudessa.

Viitekehys

Kirjoittaja Juha Kilpiä

MinD rakentuu vahvasti voimavarakeskeisen viitekehysten varaan. Siinä nojataan vahvasti erilaisiin yksilön ja ryhmän kyvykkyyttä ja ainutlaatuisuutta esiin tuoviin ja korostaviin teorioihin, ajatusmalleihin. Voimavarakeskeisyyden suhde todellisuuteen on sosiaalisesta konstruktionismista nousevaa, aina kontekstuaalista ja sen tukevana pohjana on dialogisuus ja dialoginen tapa olla ja ajatella. Lähestymistapoina toimivat ratkaisukeskeiset, narratiiviset ja reflektiiviset tavat toimia. Siinä nähdään asioiden olevan kontekstuaalisia, toisin sanoen syntyvän ja olevan sekä suhteessa aikaan, paikkaan että vallitsevaan tapaan sekä kulttuuriin.

MinD-ohjaajuuteen kuuluu ymmärrys siitä, miten viitekehys näyttäytyy ohjaajan omien teorioiden kautta, sekä sen merkityksestä ohjatessa ryhmää. Viitekehys vastaa kysymykseen, millä tavoin pyrin tavoitteellisesti toimimaan siten, että ryhmäläiset voimaantuvat ja voivat paremmin.

Sosiaalinen konstruktionismi ja kontekstuaalisuus

Sosiaalinen konstruktionismi voidaan tässä yhteydessä ymmärtää todellisuuden yhdessä rakentamiseksi. Ymmärrys asioista rakentuu niiden ihmisten välillä, jotka tiedon olemassaoloon ovat vaikuttaneet tai siitä ovat muutoin tietoisia. Yhteinen kieli ja ymmärrys rakentuvat niiden ihmisten välille, jotka jakavat saman kokemuksen ja hetken. Tällä kielellä rakennamme todellisuuksia. Osa ymmärryksestä on siis hyvinkin pienen piirin todellisuutta, osa taas monen saavutettavissa.

Kontekstilla tarkoitetaan niitä kaikkia tekijöitä, jotka vaikutukseltaan tekevät tilanteista ainutlaatuisia. Kontekstiin vaikuttaa muun muassa jokaisen hetken aika, paikka, kulttuuri, normit,

MinD - voimauttava hevostoiminta®
on dialogiseen ihmiskäsitykseen
perustuva hevosavusteinen
ryhmänohjausmenetelmä.

